

усвідомленням здоров'я дитини як основної цінності, формування відповідальності майбутнього вчителя за здоров'я дитини.

Аналіз педагогічного досвіду дозволяє нам визначити провідним чинником ефективності формування еколого-валеологічної культури є перехід від знань про здоровий спосіб життя і причини, що послужили основою порушення екологічної рівноваги в середовищі, до програми формування індивідуальної екологічної та валеологічної культури особистості [2, С.4]. У процесі навчання майбутніх вчителів природничих дисциплін це виражається в органічному поєднанні розвинутих еколого-валеологічної свідомості, мислення та переконаності виступають як мотив і настанова відповідної практичної еколого-валеологічної діяльності, забезпечують її високу результативність та формування здоров'язберігаючого освітнього середовища.

Аналіз психолого-педагогічних досліджень дозволяє зробити висновок, що поведінка учнів, що суперечить принципам здорового способу життя, обумовлено в значній мірі низьким рівнем їх валеологічної грамотності [1, С.103]. Як відомо, екологія людини вивчає взаємозв'язок здоров'я та факторів навколишнього середовища, а валеологія – взаємозв'язок здоров'я і способу життя людини. На наш погляд, дане визначення категорій «здоров'я» і «здоровий спосіб життя» дозволяє констатувати, що екологічне та валеологічне виховання повинно виступити як єдина система, що забезпечує формування гармонійно розвинутої особистості зі стійкими формами мотивації на здоров'я і здоровий спосіб життя, а також мотиваційно-смісловими основами адекватних типів здоров'язберігаючої поведінки.

Отже, еколого-валеологічні знання становлять когнітивний компонент еколого-валеологічної культури майбутнього вчителя, який є базовим для усіх інших компонентів, оскільки визначає мотиви еколого-валеологічної діяльності майбутнього вчителя, його ціннісне ставлення до навколишнього середовища і здоров'я.

Перелік використаної літератури:

- 1.Формування валеологічної компетентності студентів педагогічнихуніверситетів у процесі професійної підготовки: дис. канд. пед. наук: 13.00.04 / О.М. Бондаренко; АПН України. Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. – К., 2008.
- 2.Готовність вчителя до використання здоров'язберігаючих технологій у навчально-виховному процесі // Здоров'я та фізична культура – 2006, №8. – С. 1–6.
- 3.Страшко С.В. та ін. Інфекційні хвороби, що набули соціального значення: К., «Освіта України».– 2006. – 56 с.

28 КВІТНЯ – ДЕНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

*Архипов Юрій Вікторович
м. Полтава*

Відповідно до Указу Президента від 18 серпня 2006 року №685/2006 28 квітня визначено Днем охорони праці в Україні.

У цьому році Всесвітній День охорони праці за рекомендацією Міжнародної організації праці (МОП) відзначатиметься під девізом: «Удосконалення збору та використання даних про безпеку та гігієну праці».

Свою діяльність у 2017 році МОП спрямувала на підвищення інформованості про розміри і наслідки пов'язаних з роботою нещасних випадків і професійних захворювань. Оскільки дані про такі нещасні випадки і захворювання мають важливе значення для профілактики, існує гостра необхідність у вдосконаленні системи повідомлення і реєстрації, а також у зборі і аналізі інформації про безпеку і гігієну праці на національному рівні.

Впродовж 2016 року на підприємствах, зареєстрованих у відділенні виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань України у м. Полтаві, сталося 49 нещасних випадків, в яких постраждало 54 особи, 6 чоловік було травмовано смертельно. Найбільш травмонебезпечними є транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – 13 осіб, переробна промисловість – 11. Травмонебезпечними професіями продовжували залишатися водій – 7 осіб, охоронник – 5 осіб, фельдшер та листоноша – по 4 постраждалих. Випадків професійного захворювання не зафіксовано.

Травматизм на виробництві є важливою, але недостатньо усвідомленою проблемою нашого суспільства, для розв'язання якої потрібні систематичні та всебічні зусилля. За офіційними даними, у середньому щороку на виробництві гинуть в Україні 400 осіб і 5 тисяч

травмуються, зокрема більш ніж 1 тис. жінок. Приблизно 500 працівників стають інвалідами.

Про те, що життя і здоров'я людини має найвищу цінність ні в кого не викликає сумніву. Разом з тим роботодавець часто більше зацікавлений у примноженні прибутків, ніж у забезпеченні безпечних умов праці для робітника. У зв'язку з цим вбачається, що держава має примусити роботодавців економічними механізмами стимулювати створення на виробництві саме безпечних умов праці. Роботодавець, в свою чергу, повинен створювати стимули для своїх працівників, щоб вони дотримувалися правил охорони праці на підприємстві.

Як показує практика, можна розглядати два шляхи вирішення цих проблем:

- належне фінансування заходів для підвищення ефективності профілактики виробничого травматизму та професійної захворюваності;
- створення єдиного реєстру виробничого травматизму та професійних захворювань на національному рівні.

Систематичний і достовірний збір даних про стан охорони праці і травматизм на виробництві є об'єктивним підґрунтям для здійснення аналізу всіх аспектів травматизму й розроблення фахівцями заходів з профілактики на рівні підприємств, регіонів і держави. Оптимізація та підвищення точності збору даних з використанням новітніх інформаційних систем дасть змогу чіткіше визначити пріоритети в державній політиці у сфері охорони праці, раціонально використовувати людські та матеріальні ресурси й підвищувати рівень безпеки на виробництві.

Тому важливим напрямком відділення Фонду м. Полтава залишається проведення службою страхових експертів з охорони праці профілактичної роботи з попередження та недопущення виробничого травматизму та професійних захворювань на підприємствах міста. Найбільш дієве вивчення стану умов і безпеки праці в суб'єктів господарювання, для подальшого надання в межах компетенції допомоги роботодавцю у вдосконаленні СУОП упродовж 2016 року така допомога була надана 80 підприємствам. Хоча Законами України у 2016-2017 роках накладений мораторій на перевірку підприємств, установ, організацій, відділ профілактики виробничого травматизму та медико-соціальних послуг проводить такі превентивні заходи, як семінари, наради та засідання круглих столів, на яких обговорюються питання профілактики нещасних випадків на виробництві, дотримання санітарно-гігієнічних норм і правил на робочих місцях та інші не менш важливі питання. Загалом спеціалісти відділення взяли участь в організації та проведенні 96 зазначених заходів.

Заходи, які спрямовані на збереження життя і здоров'я людей під час виконання трудових обов'язків повинні бути не одноразовими, а постійними і системними з боку суб'єктів господарювання, органів державної влади, громадських організацій, всього суспільства. Але, в першу чергу, роботодавець щоденно зобов'язаний дбати про створення на робочому місці в кожному структурному підрозділі умов праці відповідно до нормативно-правових актів, а також забезпечення додержання вимог законодавства щодо прав працівників у галузі охорони праці.

Для людей, що отримали травми на виробництві, головним залишається своєчасне здійснення їм страхових виплат які залежать від сплати єдиного внеску страхувальниками.

Так тільки по відділенню виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України у м. Полтаві страхові виплати за 2016 рік склали 23 млн. 262 тис. грн. та на медико – соціальну допомогу потерпілим 1млн. 528 тис.грн. За перший квартал 2017 року виплачено страхових виплат бмлн. 113тис. грн, та на медико – соціальну допомогу 354тис.грн.

Але чи всім постраждалим на виробництві ми (Фонд) може надати допомогу.

Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»

Розділ IV. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності

Стаття 18. Особи, які підлягають страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності

1. Страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності підлягають особи, які працюють на умовах трудового договору (контракту) на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форми власності та господарювання, у тому числі в іноземних дипломатичних та консульських установах, інших представництвах нерезидентів або у фізичних осіб, а також обрані на виборні посади в органах державної влади, органах місцевого самоврядування та в інших органах.

Терміни «застрахована особа», «страхувальники» та «роботодавці» вживаються у цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».